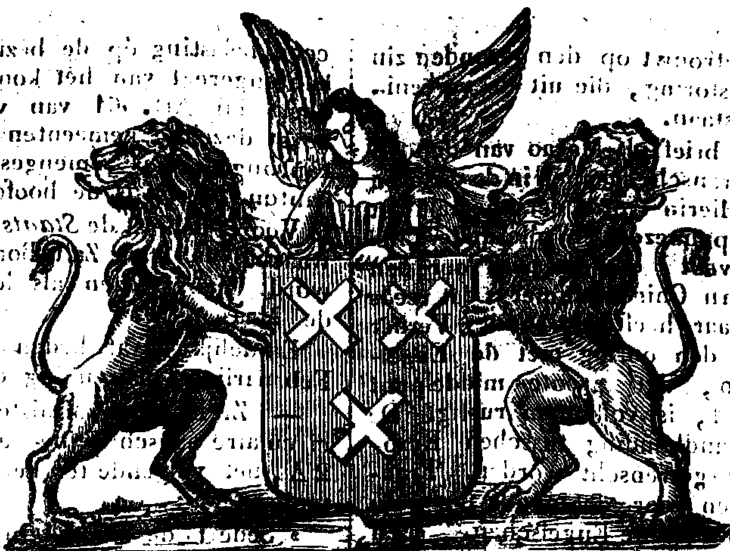
No. 32. 1844.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD.

ZONDAG 17 MAART.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, brengen bij deze, ten verzoeke van den Heer Agent van 's Rijks Schatkist alhier ter Stede, volgens missive van den 14den dezer n°. 31, Afdeeling 's Rijks Schatkist, ter kennisse der Ingezetenen, dat de registers van inschrijving in de geldleening, groot honderd zeven en twintig millioen guldens, rentende drie ten honderd 's jaars, waarin voor niet minder dan *f* 50 of het veelvoud van dien, zal kunnen worden ingeschreven, als ook die der vrijwillige bijdragen, mits niet minder ingeschreven worde dan voor *f* 20, een en ander volgens de wet van den 6den Maart 1844, (*Staatsblad* n°. 14), ten ZijnEd. Kantore zullen openleggen van Maandag den 18den tot en met Dingsdag den 26sten dezer maand, dagelijks van 's morgens negen tot 's namiddags een, en verder van 's namiddags half vier tot half zes ure, gedurende welken tijd mitsdien daarin zal kunnen deel genomen worden.

Burgemeester en Wethouders achten het onnoodig het hooge belang te ontwikkelen, hetwelk er, voor het Vaderland, in het welslagen van deze geldleening en vrijwillige bijdrage gelegen is, en hoezeer bij deze gelegenheid ieder welgezinde moet ter harte nemen, om de heilzame bedoelingen der Regering te ondersteunen.

Het is dan ook, dat Burgemeester en Wethouders zich verzekerd houden, dat een iegelijk, dien het kan aangaan, zal deel nemen, hetzij aan de geldleening, hetzij aan de vrijwillige bijdrage, waartoe HunEd.Achtbare vermeenen de inschrijving, in derzelver welbegrepen belang, met den meesten nadruk te moeten aanbevelen, voornamelijk uit aanmerking der stellige verzekering, welke er bestaat, dat de belasting zal doorgaan, bijaldien de geldleening en vrijwillige bijdrage niet geheel volteekend worden.

BREDA, den 12den Maart 1844.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelve,

De Secretaris der Stad,

H. W. [illegible]

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den Maart.

De kamer der gedeputeerden heeft zich in de jongste dagen met een ontwerp betrekkelijk de patenten beziggehouden. — Een drietal leden der oppositie, de heeren *Lacrosse*, *G. de Beaumont* en *Legrand*, hebben uit de jongste annullatie der verkiezing van den heer *Laffitte*, aanleiding genomen om een voorstel bij de kamer in te dienen, waarbij bepalingen worden gemaakt tot het gestreng bestraffen van alle kuiperijen en omkoopingen, die bij de verkiezingen mogten plaats hebben; men wil die straffen bepalen tot boeten en berooving van het burgerregt. De voorstellers hebben verlangd, hun voorstel aanstaanden Maandag te ontwikkelen.

De afdeelingen der kamer houden zich met het onderzoek bezig van de voorgedragen ontwerpen betrekkelijk de spoorwegen.

De commissie met het onderzoek van het aangevraagd millioen voor de geheime fondsen belast, heeft de heer *Viger* tot haren rapporteur benoemd; zijn rapport zal waarschijnlijk morgen aan de kamer worden medegedeeld.

— Ten aanzien der geruchten die er geloopen hebben nopens voorstellen, welke men in de kamer te wachten had tot conversie der 5 pCt. renten, verzekert men thans nader, dat noch de heer *Garnier Pages*, noch de heer *Gouin* daartoe thans een bepaald voornemen gehad hebben. Alleen had de commissie van het budget, waartoe de heer *Gouin* behoort, bij haar onderzoek zich verstaan om het beginsel der conversie te handhaven, en de voordeelen die er uit voortvloeijen in haar verslag aan te toonen; evenzoo had zij zich vereenigd met de voorstellen van den minister van finantiën, om de interessen der cautionnementen op eenen gelijken voet te brengen en wilde die algemeen op 3 pCt. hebben bepaald.

— De minister van finantiën heeft eene commissie benoemd om [illegible] en een rapport te maken over het ontwerp van het [illegible], om [illegible] de [illegible] millioenen fr. der spaarkas in vaste goederen te beleggen.

— De bureaux der kamers, met het onderzoek belast van de volmagten der herkozene legitimistische leden, hebben de toelating dier leden voorgesteld met uitzondering van den heer *de Larcy*, omtrent wiens benoeming zwarigheden worden gemaakt.

— Het bevestigt zich, dat de schout-bij-nacht *Dupetit Thouars* terug ontboden en de vice-admiraal *Hamelin*, in zijne plaats tot kommandant der Statie in de Stille Zuidzee benoemd is.

— De heeren *Ste Beuve* en *Mérimée* zijn tot leden der fransche Akademie in de plaats van wijlen de heeren *Casimir Delavigne* en *Ch. Nodier* gekozen geworden.

— Door den telegraaf werd gisteren een berigt uit Bayonne van den 11den Maart medegedeeld, houdende dat Alicante en zijne bezetting tegen den chef der insurrectie *Bonet*, in opstand was geraakt, die daarop de vlugt genomen had. De stad en het fort waren in handen der koninklijke troepen gekomen. Heden wil men nader weten, dat genoemde chef niet gevlugt, maar bij een uitval gevangen gemaakt en onmiddellijk gefusilleerd was.

Een ander telegraphisch berigt uit Madrid van den 5den, meldde dat de koningin en hare zuster naar Aranjuez waren vertrokken, om er beider moeder te ontvangen. — Heden heeft men ter beurze een gerucht verbreid, dat er te Madrid na het vertrek der vorstinnen een opstand was uitgebarsten. Iets zekers kan echter niemand daarvan zeggen.

— Ter beurze van heden (14 *Maart*) waren genoteerd: 5 pCt. 122,05; 3 pCt. 83,10; Nap. renten 102,30; Spanje, 34; Passive 6¼; Ned. 2½ pCt. 58⅝; Rom. L. 106.

ENGELAND.

LONDEN, den 13den Maart.

Naar aanleiding van [illegible] Somerset, gisteren door lord *Radnor* in het Hoogerhuis ingediend, is in dat [illegible] eener vergadering [illegible] regten op vreemde granen ontstaan, gedurende welke de hertog *van Wellington* verklaard heeft dat, gelijk hij vroeger hunne Lordschappen geraden had de tegenwoordige graanwetten aan te nemen, hij hun thans ook aanried die wetten onveranderd te laten.

Hetzelfde onderwerp hield gisteren het Lagerhuis hoofdzakelijk bezig. De heer *Cobden* wilde namelijk dat dit Huis eene speciale commissie zou benoemen, ten einde de uitwerkselen van beschermende inkomende regten, op de belangen der pachters en arbeiders in de verpachte landerijen hier te Lande te onderzoeken. Om zijn voorstel ingang te doen vinden, bediende hij zich van al de beweegredenen, door de Vereeniging tegen de graanwetten gedurende het laatste jaar in het midden gebragt, maar geenszins op eene hevige of partijdige wijze, zoodat hij zelfs wilde dat de Commissie voor de helft uit voor- en voor de wederhelft uit tegenstanders der graanwetten zou worden zamengesteld, en dat de hertogen van *Buckingham* en *Richmond*, welke onder de eersten behooren, daarvan in de eerste plaats deel zouden nemen.

De vice-president van het bureau van koophandel, de heer *Gladstone*, erkende wel de gematigdheid, door den voorsteller in acht genomen, doch verzette zich tegen diens motie, dewijl hij van de benoeming eener zoodanige commissie geen ander gevolg voorzag, dan dat de landbouwende klasse daardoor noodeloos verontrust, en zij die het met den heer *Cobden* eens waren met eene ijdele hoop gevleid zouden worden. Nadat nog verscheiden sprekers van wederzijden het woord hadden gevoerd, is men tot stemming overgegaan, en de motie met tweehonderd vier en twintig tegen honderd drie en dertig stemmen verworpen.

— Gisteren avond heeft eene zeer talrijke vergadering in Covent-garden, ter eere van *O'Connell*, plaats gehad. Men [illegible] als eene vereeniging van de Charteristen en de [illegible] korenwetten met de Repealers. De graaf van [illegible] die gelegenheid *O'Connell* als Ierlands [illegible] wien ook het Engelsche volk hoe [illegible] De *Times* kan niet verbergen, dat [illegible] met *O'Connell*, vertoonde, dan [illegible] zulks toe aan de valsche [illegible] onpartijdig regt is [illegible] Engelsche [illegible] [illegible] waaron-

O'Connell de zaken voordraagt, en vertrouwt op den gezonden zin des Engelschen volks tegen alle rustverstoring, die uit de vereeniging van heethoofdige partijen kon ontstaan.

— Een ministerieel dagblad deelt een brief uit Macao van den 15 December 1843 mede, welke op een der fransche schepen in de wateren van China schijnt geschreven te zijn. Hierin wordt eerst gemeld dat de fransche divisie bij de Chinezen, Japanezen en alle andere indische volken groote bewondering verwekt, en dat het voor den handel van Frankrijk in de wateren van China jammer is dat reeds niet vroeger een fransch eskader zich daar heeft vertoond. Verder luidt die brief aldus: „De sporen van den oorlog met de Engelschen zijn geheel uitgewischt. Canton, dat groote middelpunt van den handel, die ontzaggelijke stad, is volkomen rustig. De nijverheid, de ruilhandel en de verstandhouding tusschen Europeanen en Chinezen konden niet beter gewenscht worden. Franschen, Amerikanen en Hollanders worden door de mandarijnen en chinesche kooplieden even goed behandeld als de Engelschen." Een weinig verder wordt melding gemaakt van een verschrikkelijk, maar tevens prachtig schouwspel, namelijk eenen brand, door welken vijftien à zestien honderd huizen in de asch zijn gelegd. Twee dagen na deze verwoesting sprong eene cochinchinesche corvet met de gansche equipage in de lucht, waardoor honderd matrozen, of door het water, of door het vuur omkwamen. Dit ongeluk en de brand werden beiden aan moedwil toegeschreven.

— Volgens alhier ontvangen particuliere brieven uit Rusland, heeft zich de winter in onderscheiden gouvernementen van dat Rijk, maar vooral in Transkaukasie, met ongemeene hevigheid doen gevoelen. Omstreeks de helft van December was alle gemeenschap tusschen Gori, Tiflis en andere omliggende plaatsen door de menigvuldige sneeuw gestremd, die tot aan de daken der huizen lag opeengestapeld. Nabij Alexandropol zijn meer dan driehonderd en vijftig schapen en verscheiden menschen dood in het veld gevonden, terwijl tusschen Tiflis en Nakhitschewan eene geheele kudde slagtvee, met de drijvers, onder de sneeuw is bedolven. Elders hebben orkanen gewoed, waardoor vele woningen vernield zijn, en gedurende welke het water te Odessa op eene hevige wijze beroerd werd. In het gebergte van Erivan daalde de thermometer van Fahrenheit somtijds tot 13 graden onder 0.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. 98 drie achtste; Ned. 2½ pCt. 57¼; 5 pCt. 102; Spanje, Ardoins 25⅝; Mexico 36; Chili 50½; Peru 29½; Portugal 46½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 16den Maart.

De *Staats-Courant* behelsde gisteren het volgende belangrijke stuk:

„Op hooger last wordt het volgende stuk, tot narigt der belanghebbenden, geplaatst:

„Kennis genomen hebbende van de wenschen en voorzieningen, vervat in den uitersten wil van wijlen Onzen hartelijk geliefden en hoogst geëerbiedigden Vader, Koning *Willem Frederik*, Graaf *van Nassau*, en ernstig begeerende die wenschen en voorzieningen met naauwgezetheid te vervullen, verklaren Wij bij deze, in Onze betrekking van Hoofd-Erfgenaam, dat Wij voor Onze rekening overnemen alle de waarborgen, welke wijlen Onze Heer Vader, in Hoogstdeszelfs bezorgdheid voor 's Lands welvaart, aan verschillende hier te lande gevestigde maatschappijen of ondernemingen heeft verleend, en dat Wij de verpligtingen, welke uit die waarborgen kunnen voortvloeijen, stiptelijk zullen nakomen; zijnde ter bestrijding van de lasten, welke daaruit voor Ons zouden kunnen ontstaan een gedeelte der nalatenschap van wijlen Onzen Heer Vader door Ons voor deze bestemming verbonden, en onder eene afzonderlijke administratie geplaatst, waarvan Wij het bestuur hebben toevertrouwd aan den Grootmeester van Ons Huis, Baron *van Doorn van Westcapelle*, die bij deze door Ons gemagtigd wordt, om van deze verklaring een afschrift aan de maatschappijen of ondernemingen, welke hierbij bedoeld zijn, af te geven.

's Gravenhage, den 14den Maart 1844.

(get.) WILLEM."

— Uit Amsterdam schrijft men, dat Z. M. de Koning gisteren avond ten negen ure per extra spoortrein van 's Gravenhage naar Amsterdam zou vertrekken, om aldaar omstreeks te half elf ure aan te komen. Z. M. zou slechts weinige dagen in Amsterdam verblijven en ditmaal geene publieke audientie geven; ook zou Z. M. wegens den rouw geene openbare vermakelijkheden bijwonen. Gedurende het verblijf zouden er eenige kleine diners ten hove gegeven worden.

— De *Rotterdamsche Courant* schrijft uit 's Hage van gisteren:

„Het gerucht wil hier dat, op een van de laatste dagen der discussien over de leening- en belastingwet, of althans omstreeks dien tijd, eene commissie uit Amsterdam zich in deze residentie bevonden zou hebben, ten einde zich met den Koning te onderhouden, doch dat Z. M. toen raadzaam geacht heeft haar niet te ontvangen, en dat dit eene der redenen zijn zou, waarom Hoogstdezelve zich nu, na de aanneming en promulgatie dier wet, naar de hoofdstad begeeft. Evenzeer moet het als niet meer dan een loopend gerucht aangemerkt worden, hoe men hier verhaalt dat men te Amsterdam bereids voor eene deelneming van veertig millioen, en te Rotterdam voor eene deelneming van twintig millioenen, in de vrijwillige geldleening, verzekerd zou wezen. Mogt dit ook al waar zijn, dan nog zou het niemand tot eene valsche gerustestelling mogen strekken, dat die leening wel zonder zijne medewerking zou worden volteekend, naardien de gemelde sommen, welke dan denkelijk meestal van groote huizen afkomstig zouden wezen, nog slechts nagenoeg de helft van het gevorderde bereiken."

— De *Staats-Courant* houdt heden een koninklijk besluit, bepalende de belastingdistricten bedoeld bij de wet van 6 Maart, houdende eene belasting op de bezittingen; daarbij wordt bepaald: dat ieder kantongeregt van het koningrijk uitmaakt een belastingdistrict, bedoeld bij Art. 61 van voornoemde wet, en elk district mitsdien bevat dezelfde gemeenten of gedeelten van gemeenten, waaruit ieder kantongeregt is zamengesteld, zoo mede dat de hoofdplaats van het kanton tevens is de hoofdplaats van het belastingdistrict.

— Voorts behelst de *Staats-Courant* een besluit van den 3den Februarij, waarbij de stad Zalt-Bommel, behalve voor Rijn en Waal, ook wordt aangewezen als losplaats voor [illegible] en kolen [illegible], langs de Maas.

Eindelijk bevat heden de *Staats-Courant* de wet van den 10den Februarij tot aanvulling der instructie van de Algemeene Rekenkamer.

— Z. Exc. de Minister van Oorlog heeft goedgevonden, om bij circulaire aanschrijving van den 11. Maart ll. Afd. secretariaat N°. 2 A, het volgende ter kennisse der verschillende Militaire Autoriteiten te brengen:

„Sedert de afkondiging der wet van den 6. dezer, Staatsblad N°. 14, houdende vaststelling eener buitengewone belasting op de bezittingen, en daarmede gepaard gaande vrijwillige geldleening en bijdrage, zijn er geruchten verspreid, alsof die leening zoo al niet volteekend was, dit dan toch stellig zoude worden, hetgeen vele eventuele belastingschuldigen in den waan zoude kunnen brengen, dat hunne verpligting en medewerking overbodig zoude kunnen worden geacht. Ten einde die dwaling weg te nemen, heb ik de eer uwe aandacht op de ongegrondheid dezer geruchten te vestigen met uitnoodiging alle uwe onderhoorigen, die volgens de wet tot de belastingschuldigen zullen behooren, zoo de leening niet tot stand komt, daarvoor te willen waarschuwen, hun te doen beseffen, dat van zoodanige volteekening, uit den aard der zaak, niets bepaalds *voor* den 26. dezer bekend kan wezen; dat integendeel de mogelijkheid daarvan zeer wordt betwijfeld, indien niet ieder daartoe, naar gelang zijner bezittingen of inkomsten bijdraagt; dat ieder in zijnen kring wel zal doen zijne pligten te dien aanzien, naar eer en geweten te volbrengen, opdat de weldadige bedoelingen, aan de openstelling der vrijwillige geldleening verbonden, vervuld worden, en een ieder, zich voor schade wachtende, tevens de voldoening bij zich zelven kan omdragen, dat hij het heil des vaderlands heeft helpen bevorderen."

— De Minister van Marine heeft ter kennis gebragt van de ouders of voogden, die voor hunne zonen of pupillen de admissie op het Koninklijk Instituut voor de Marine te Medemblik reeds hebben verzocht, of alsnog wenschen te erlangen, dat er, naar aanleiding der bepalingen, vervat in het reglement voor het gezegde Instituut in de eerste dagen der maand Julij dezes jaars te Medemblik een examen van aspiranten, zich bestemmende voor de zeedienst, zal plaats hebben en dat, om daartoe te worden toegelaten, men zich bij requeste aan het Departement van Marine, vóór of uiterlijk op den eersten Mei aanstaande, zal moeten aanmelden, met overlegging van de vereischte bescheiden, voor zoo ver die niet reeds vroeger ingezonden en bij voorschreven Departement berustende zijn. Het requeste zal moeten aanduiden den naam, den stand of het beroep, de woonplaats, de geboorteplaats en godsdienst van den vader en de moeder, of van de voogden, alsmede het bepaald verlangen, dat de jongeling voor de zeedienst worde opgeleid, en voorts vergezeld zal moeten gaan van de volgende stukken: 1°. van een certificaat van het bestuur der woonplaats van de ouders of voogden, waaruit blijkt, hoe lang zij aldaar gedomicilieerd zijn geweest; 2°. van de geboorte-acte van den aspirant, en 3°. van eene verklaring eens geneesheers, inhoudende dat de aspirant gevaccineerd is of de kinderpokken heeft gehad. Zullende, alvorens de toelating tot het examen plaats hebbe, door den officier van gezondheid van het gezegde Instituut naauwkeurig worden onderzocht, of de aspiranten zijn van eene goede physieke gesteldheid en vrij van ligchaamsgebreken, welke voor de dienst ongeschikt maken. Al de overige voor hen benoodigde inlichtingen zijn aangewezen in de aankondiging van den 18. April 1843, destijds geïnsereerd in de Nederlandsche *Staats-Courant*.

— Aan de volgende ons toegezonden berigten omtrent de hevige, in ons vorig nommer vermelde, door den bliksem veroorzaakte branden, verleenen wij volgaarne eene plaats.

Etten, den 13den Maart 1844.

„Gisteren ochtend circa half acht ure berstte boven deze gemeente een hevig onweder los, sloeg de bliksem in den gemeente-toren, en bespeurde men na verloop van weinig oogenblikken dat dezelve brand veroorzaakt had in de kap van den koepel, daar de vlammen reeds naar buiten sloegen. Door spoedig aangebragte hulp, met groote inspanning en vele zelfopofferingen, gelukte het dien brand te blusschen, doch des middags ruim twaalf ure ontdekte men op nieuw rook [illegible] toren opging en nu uit de naald of steng boven het koepeldak, waarop het kruis van den toren stond. Wederom waagden het eenige onversaagden, om door het uitsteken van ladders het dak des koepels te beklimmen om zoo mogelijk den nieuwen brand te blusschen, doch men ontwaarde dat de bliksem door het koperen bekleedsel heen geslagen, de houten steng van binnen aangestoken had, dat deze inwendig reeds zoodanig verbrand was, dat men voor het vallen van het kruis begon te duchten; daarenboven was de opening boven het bereik en alles reeds zoo gloeijend heet, dat men er zich aan verschroeide.

„Er viel dus op dat oogenblik aan geene blussching te denken, en er bleef niets anders overig dan alle mogelijke middelen van voorzorg te nemen, en inmiddels lijdelijke toeschouwers te blijven.

„De brandspuiten van de Leur en Hoeven, welke ook reeds des morgens op de plaats waren geweest, waren andermaal aangekomen en stonden met de spuit van Etten gereed, om mogelijke diensten te bewijzen.

„Langzaam vorderde de brand, en het was reeds zes ure des

avonds, toen het kruis naar beneden stortte, de vlammen verspreidden zich aan alle kanten over het koepeldak, vonken en brandende stukken hout, door den fellen storm voortgestuwd, verspreidden zich in menigte op de belendende gebouwen, welker behoud aan de goede werking der brandspuiten is toe te schrijven. — Nog weinige oogenblikken en de brand was tot het dak van den koepel doorgedrongen, toen eenige onverschrokkenen het manmoedig besluit namen, eene laatste poging te wagen, en zulks op eene wijze, die ieder aanschouwer met angst en schrik vervulde. — De timmerman *Jan Claas* beklom op nieuw het koepeldak, terwijl anderen hem water zouden aanreiken, tot tweemalen door de vlammen teruggeslagen, zijne kleederen en die van zijne medehelpers voor een groot gedeelte verbrand en zelfs tot op het lijf geschroeid, gaf hij den moed niet op en wierp onophoudelijk het hem aangereikte water op de al feller en feller brandende steng, en eerst na verloop van ruim een half uur gelukte het hem den brand meester te worden.

» Verdienstelijk hebben zich bij deze gelegenheid gemaakt de genoemde *Jan Claas*, *Jan van Beckhoven*, *Jan Robbeson*, *Hendrik Rijnen*, *Jan Rijnen*, *Jan van Reijen*, *Pieter Jongenelen*, *Antony van den Broek*, *Jan Smit*, en anderen, welke opgenoemden allen in een levensgevaar hebben verkeerd, dat alle beschrijving te boven gaat; zeker zijn zij de redders van den Toren en het daaraan vastgebouwde kerkgebouw der Hervormden, en bijna even zeker, van een groot gedeelte der huizen in den omtrek.

» De heer Districts-Commissaris welke op het gerucht van deze noodlottige gebeurtenis, was toegesneld, heeft niet weinig tot aanmoediging, gelijk de manschappen der Marechaussée te Oudenbosch gestationneerd, het hunne, tot bewaring der goede orde, bijgedragen.

» De toren is tegen brandschade gewaarborgd, en de schade is voorloopig op *ƒ* 1500 à *ƒ* 2000 geschat."

Klundert den 13den Maart 1844.

» Eergisteren des morgens ten half zeven ure, is alhier, door het onweder, brand ontstaan, in eenen steenen watermolen, staande in het westelijk gedeelte van den grooten polder, welke door het spoedig aanvoeren der twee Gemeentebrandspuiten, hare goede werking, en de geregelde orde, welke onder Brandmeesters, geaffecteerden en andere hulpbiedenden, heerschte, spoedig is gebluscht, zoo dat de brandschade zich hoofdzakelijk tot een gedeelte van den houten rolring heeft bepaald. — Als eene bijzonderheid kan worden aangemerkt, dat in den Jare 1825, de bliksem juist op dezelfde plaats was ingeslagen."

— Z. K. H. de Prins *van Oranje* heeft, blijkens eene aankondiging van den Burgemeester, eene gift van *honderd gulden* verleend, voor de slagtoffers van den noodlottigen brand te Beusichem, in den nacht tusschen den 17 en 18 Februarij ll.

— Naar men verneemt is Jhr. *L. van Sasse van IJsselt*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, na zijne terugkomst uit 's Gravenhage, op nieuw en ernstig ongesteld geworden, zoodat men zelfs [illegible] en voornemens was hem de H. Sacramenten toe te dienen.

— Volgens berigten uit Roermond, van den 8 dezer, heeft de Regering dier stad met algemeene stemmen besloten [illegible] gisteren tegen de belasting op de eigendommen, als zijnde, naar hare meening, Limburg niet gehouden in de Nederlandsche schulden te moeten dragen, en 2° te weigeren de personen op te geven ter formatie der commissiën, in gemelde wet bepaald. Naar die berigten te oordeelen, zou zich de wensch naar eene administratieve scheiding van het hertogdom Limburg met het koningrijk der Nederlanden, in de kenbaar maken, welke wensch ook is uitgedrukt in een request, door inwoners van Roermond aan Z. M. den Koning gezonden. Zij beweren daarin dat dit Hertogdom, als behoorende aan den Duitschen Bond, niet kan beschouwd worden een integraal deel van genoemd Koningrijk uit te maken; dat het, ingevolge het tractaat van Londen, van 15 November 1831, tot den Duitschen Bond overgegaan zijnde, in compensatie van het aan Belgie afgestane gedeelte van Luxemburg, en aanmerkende dat het gedeelte der schuld op het aan Belgie afgestane gedeelte van Luxemburg, ingevolge genoemd tractaat, tusschen Belgie en Nederland geliquideerd is, en het Hertogdom het afgestane gedeelte van Luxemburg vertegenwoordigt, niet kan betrokken worden in het dragen van den schuldenlast, op het Koningrijk der Nederlanden berustende; te meer, daar deze schulden, door Nederland voor de administratieve vereeniging van het Hertogdom met hetzelve gemaakt zijn. Daar, tot nog toe, de Grondwet der Nederlanden in het Hertogdom van toepassing is, roepen de onderteekenaars deze Grondwet in, tegen hetgene zij de ongrondwettigheid der belasting op de eigendommen noemen.

Ten slotte smeeken zij van Z. M., hunnen geliefden Hertog, af, dat het Hoogstdenzelve behagen moge te bevelen: 1), dat de buitengewone belasting op de bezittingen in het hertogdom Limburg niet ten uitvoer worde gebragt, en 2), dat gemeld Hertogdom van het Koningrijk der Nederlanden administratief moge gescheiden worden.

Des avonds van den 7 dezer heeft de Roermondsche burgerij eene serenade gegeven aan de heeren *Michiels van Verduynen* en *Petit*, leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

— In de *Amsterdamsche Courant* leest men, onder dagteekening van den 14den dezer:

» Sedert eenigen tijd had het de aandacht getrokken, dat alhier wederom versch geslagen geldspecien werden in omloop gebragt. Onderdaags het spoor der daders, ontdekt zijnde, is gisteren eene geregtelijke huiszoeking bewerkstelligd, ten gevolge waarvan verschillende arrestatiën hebben plaats gehad. De hoofdbewoner van het huis had zich gedurende het onderzoek weten te verwijderen, doch is des avonds, op het oogenblik, dat hij zich met de vlugt trachtte te redden, door de politie aangehouden.

— Den 2 dezer stond voor het Provinciaal Geregtshof van Zuid-Holland te regt *J. W.*, gepensionneerd officier, die in de maand November des verledenen jaars, op onderscheiden plaatsen te 's Hage, op muren, papieren, blinden enz., met krijt, voor het Hoofd van den Staat honende woorden had geschreven, en wegens dat feit door de arrondissements-regtbank werd vrijgesproken, op grond dat hij gekrenkt was in zijne verstandelijke vermogens.

De heer mr. *Piepers* heeft de aanklagt volgehouden en betoogd, dat de beklaagde, wel is waar, zeer dom had gehandeld, maar echter niet geacht moest worden krankzinnig te zijn. De Advocaat-Generaal requireerde mitsdien tegen *J. W.* eene gevangenisstraf van niet minder dan twee en niet meer dan zes jaren.

De heer mr. *Melman*, die den beklaagde verdedigde, moest het betreuren, dat men eene zaak als deze had vervolgd, en dat men niet had berust in het vonnis des eersten regters. De verdediger concludeerde tot buiten vervolging stelling van *J. W.*, uit hoofde van waanzinnigheid, hetwelk, volgens hem, uit de instructie voldoende was gebleken.

Door het Openbaar Ministerie werd daarop gerepliceerd en vervolgens weder door de verdediging gedupliceerd. Met veel warmte zijn beiderzijds de pleidooijen gevoerd. Behalve het uitbrengen van het rapport hebben deze vier achtereenvolgende uren geduurd.

Zaturdag den 9 dezer heeft het Hof in deze zaak uitspraak gedaan en het vonnis van de arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, benevens het gedane appel, vernietigd, den beklaagde schuldig verklaard aan het hem te laste gelegd feit, maar tevens, dat hij, tijdens het bedrijven dier daad, in eenen staat van krankzinnigheid verkeerde. Dienvolgens heeft het Hof hem ontslagen van alle verdere regtsvervolging te dier zake.

— Uit Nijmegen schrijft men van eergisteren:

De hoop op voortdurenden val der rivieren is niet bevestigd, daar dezelve sedert onze laatste weder aanmerkelijk zijn gewassen. De hoogte van de rivier de Waal alhier was den 13den Maart 5 el 50 duim, gisteren 5 el 58 duim en heden 5 el 68 duim. Terwijl men den 13den reeds weder uit de Kraanpoort langs de Kade naar de Meipoort kon gaan, is dit thans op nieuw belet, doordien het water weder binnen de Kraanpoort staat.

Van den Rijn te Arnhem is dezelfde was te vermelden; den 13den Maart was de hoogte 5 el, en was het water toen, sedert den vorigen dag, nog 10 duim gevallen, doch gisteren was hetzelve weder tot 5 el 6 duim gewassen, en heden staat hetzelve reeds ter hoogte van 5 el 23 duim.

De Rijn bij Keulen stond den 11den Maart ter hoogte van 17 voet 1 duim, den 12den van 17 voet 6 duim, den 13den des morgens ten 8 ure 19 voet 10 duim, en des namiddags ten 2 ure 20 voet 3 duim.

Ook de Maas is weder gewassen; den 12den Maart stond dezelve te Grave, ter hoogte van 5 el 35 duim, den 13den Maart 5 el 40 duim, gisteren 5 el 48 duim, en heden 5 el 56 duim.

— Te Oberjettingen, in het koningrijk Wurtemberg, heeft een vader al zijne vijf kinderen, van welke het oudste negen jaren, het jongste [illegible] wijze om het leven gebragt. Groote armoede, maar vooral een hevige graad van dronkenschap, [illegible]

[illegible]

In de *Utrechtsche Courant* leest men het volgende berigt tot algemeene waarschuwing:

» Een ieder, die het *wel* met de zaak des Vaderlands meent, wordt gewaarschuwd, niet te hooren naar de geruchten, die, wie weet met welke satanische bedoelingen, verspreid worden aangaande de *geldleening*. Want opdat menigeen *niet* zoude inschrijven, daardoor de belasting doorgaan en men alzoo gelegenheid hebben zoude, om tegenkantingen te bewerken, wordt er rondgebazuind, dat er reeds voor meer dan genoeg is, zal worden ingeschreven, zoodat velen zouden denken, dat het *inschrijven* onnoodig ware, en daardoor juist de geldleening niet voltallig zoude worden.

» Hoe onredelijk, ja ondenkbaar dit is, blijkt van zelf, daar wel niemand iets zal kunnen bepalen voor de volgende week. Nederlanders! weest op uwe hoede! Uw Vaderland is niet alleen in gevaar wat het financiële betreft, maar ook wat *goede trouw* aangaat! Gelooft niet alles, wat leugkoopers u zeggen, (want men moet toch iets te doen hebben, al is het dan ook maar om wenschen uitstrooijen;) doet wat gij als burgers van Nederland gevoelt verpligt te zijn, en de geschiedrollen zullen het aan andere natiën verkondigen, met welk regt wij de spreuk onzer Vaderen hebben overgeërfd:

» Eendragt Maakt Magt."

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (15 *Maart*) was de notering der fondsen: Ned. 2½ pCt. 57⅝, ¾; dito 5 pCt. 100⅛, ¼; Syndic. 4½ pCt. 95⅝; dito 3½ pCt. 82, 81⅞, 82; Handelm. 147¾, ⅞, ½; O. Indie 5 pCt. 99⅞, [illegible] zest.; Rijn Spoorw. 97¾, 98¼; Aand. Holl. Spoorw. 94, 95; Ardoins 22⅝; dito Coupon 29, ⅞; dito 3 pCt. 36⅛, drie achtste; Fransche uitgest. 7½; Portug. te Lond. 47⅝, ¾; Oude Russen 107½, ⅝; dito 4 pCt. 91¼; id. Stiegl. en C°. 90 negen zest.; Amerik. Bankact. 6⅞, 7; Brazilie 83¼, 82⅞; Mexiko 38½; Columbia [illegible] negen zest.

* * Heden overleed, na eene korte ongesteldheid [illegible] nemend verval van krachten, in den [illegible] HANNES bijna 81 jaren, de Wel-Edele [illegible] STEINBUCH, oud [illegible] bosch, [illegible] Maart 1844. [illegible] algemeene Kennisgeving.

Avec la permission des Autorités de la Ville.

GRAND CONCERT VOCAL ET INSTRUMENTAL.

SAMEDI LE 23 MARS 1844,

dans la Salle de Spectacle à Breda,

PAR

Mr. FELIX GODEFROID,

Harpiste de sa Majesté le Roi des Belges,

ET

Mr. TUYN.

PREMIÈRE PARTIE.

No. 1. Grand air Italien de *Bellini*, chanté par Mr. Tuyn.

» 2. Fantaisie [illegible] fantastique pour la Harpe, sur des motifs de *Freyschütz*, composé et exécuté par Mr. Felix Godefroid.

» 3. Fantaisie pour le Piano par Döhler, exécuté par Mr. Antusch.

» 4. *U gedenk ik*, air hollandais de Heye, mis en musique par D. Koning, chanté par Mr. Tuyn.

SECONDE PARTIE.

» 5. 1°. Etude en la mineur, 2°. Rondoletto original, composés et exécutés par Mr. Felix Godefroid.

» 6. Fantaisie pour le Piano, exécuté par Mr. Antusch.

» 7. Air de l'Opéra *Joseph*, de Mehul, chanté par Mr. Tuyn.

» 8. Grande Fantaisie sur des motifs de *Robert le Diable* composé et exécuté par Mr. Felix Godefroid.

Entrée pour Mrs. les Cavaliers ƒ 1,50, pour les Dames et Mess. les Officiers en Uniforme ƒ 1.

Les billets se vendent à la Salle de Spectacle et chez Broese & Comp.

ON COMMENCERA à 7 HEURES.

J. B. WALLAGH,

DENTISTE VAN DE RESIDENTIE *'s GRAVENHAGE,*

heeft de eer het geëerd Publiek te berigten, dat hij *Maandag* den 18den dezer alhier denkt te arriveren, en eenige weinige dagen te vertoeven om zijne geëerde ABONNENTEN te bedienen, en voorts een' ieder in de gelegenheid te stellen, hem persoonlijk over alle GEBREKEN van TANDEN en KIEZEN te raadplegen.

VOOR HET RIJK.

's RIJKS SCHATKIST.

AGENTSCHAP BREDA.

De Ondergeteekende, Agent van 's Rijks Schatkist te *Breda*, brengt bij deze ter kennisse der belanghebbenden, dat de INSCHRIJVINGREGISTERS der VRIJWILLIGE GELDLEENING, groot ƒ 127,000,000.— en BIJDRAGE, vastgesteld bij de Wet van 6 Maart 1844 (*Staatsblad* No. 14) op de, bij Koninklijk besluit van den 7 Maart 1844 (*Staatsblad* No. 17) vastgestelde dagen, zijnde van *Maandag den* 18, tot en met *Dingsdag den* 26 *Maart* 1844, dagelijks te zijnen Kantore voor een ieder, der deelneming in de bovengemelde Geldleening en Vrijwillige Bijdragen, zullen openliggen, van 's morgens 9 tot 's middags 1 ure, en van 's namiddags 3 tot 5 ure. [illegible] Belastingen [illegible] voor een ieder zullen openliggen.

BREDA, den 11 Maart 1844.

De Agent voornoemd,
J. v. TETS.

De Ondergeteekende M. MOEREL, Commissionair, te *Breda*, Haagdijk Letter C, No. 116, belast zich met het doen van INSCHRIJVINGEN in de VRIJWILLIGE LEENING EN BIJDRAGE, welke volgens de Wet van 7 Maart ll. van den 18 tot den 26 zal opengesteld zijn [illegible] men zich voorts dagelijks [illegible] inlichting vervoegen.

M. MOEREL.

PROVINCIE NOORD-BRABAND.

TOL-VERPACHTING.

Op Dingsdag den 26 Maart 1844, des voormiddags ten twaalf ure, zal, onder nadere goedkeuring, door het Lid der Provinciale Staten daartoe door den Staatsraad, Gouverneur der Provincie *Noord-Braband*, gedelegeerd, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur of den Provincialen Ingenieur van den Waterstaat in *Noord-Braband*, op het Stadhuis te *Willemstad*, worden overgegaan tot de Verpachting van den Ontvangst der *Tolgelden*, aan de nagemelde Barrière, en zulks ingaande met den 1sten April 1844, en eindigende met den 31sten Maart 1846, te middernacht, te weten:

De Tol No. 1, op den *grooten weg der* 2e *klasse*, no. 1, tusschen de Willemstad en den Buigenhilschen Dijk.

De Voorwaarden, waarop de gemelde Verpachting zal plaats hebben, zullen boven en behalve ter lokaal van het Gouvernement dezer Provincie, ter lezing liggen aan *Bergen-op-Zoom* in het Koffijhuis, den Polderboer, te *Breda* bij de Erve VERMUNT, in de Zwaan; te *Dinteldord* in het Schippershuis, bij HERSELMAN; te *Fijnaart* in de Societeit; te *Gastel* bij HOSTE; te *'s Hertogenbosch* in het Nederlandsch, Oud Stadsch, Brabandsch en Antwerpsch Koffijhuis; te *Klundert* bij NELEMANS, in de Stads-Herberg; te *Moerdijk* bij VAN LOMMEL; te *Oudenbosch* bij KUIPERS, in den Wildeman; te *Steenbergen*, bij VAN MEEL en bij den opzigter A. DUYVELAAR; te *Willemstad* op het Raadhuis, in de Oranje-Societeit en bij JAN RIJNSAART, en te *Zevenbergen* bij de Wed. VAN DEN BROEK.

Zullende inmiddels nadere inlichtingen te bekomen zijn, zoo bij Hoofd-Ingenieur als bij den Provincialen Ingenieur van den Waterstaat in *Noord-Braband*, Jonkheer E. C. B. Ridder VAN RAPPARD, te *'s Hertogenbosch*.

De Staatsraad, GOUVERNEUR *van* Noord-Braband,
A. J. BORRET.

VOOR HET RIJK.

DEPARTEMENT VAN FINANCIËN.

KANTOOR DER DOMEINEN TE *BREDA*.

OPENBARE VERPACHTINGEN.

De ONTVANGER der Domeinen te *Breda*, zal, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van den Heere Burgemeester der Gemeente *Raamsdonk*, in het Logement *het Huis ten Deyl*, aldaar, op Woensdag den 27 Maart 1844, des voormiddags ten 10 ure, in het openbaar, onder voorbehoud van hoogere goedkeuring,

VERPACHTEN:

TEN EERSTE: Voor een termijn van vier jaren en elf maanden, ingaande 1° Mei 1844:

De ONTVANGST van het BRUGGELD aan de *Valbrug* over de Rivier *de Donge* onder *Raamsdonk*.

TEN TWEEDE: Voor een termijn van drie jaren, ingaande 1° April 1844:

Het GRASGEWAS der Taluds, Bermen enz. langs den grooten weg der 1e klasse no. 7, van de *Reeshoet* onder *Terheyden* tot *Breda*, en langs den grooten weg der 1e klasse no. 3, van het Veerhuis aan het *Oude Maasje* tot het Tolhuis nabij *Oosterhout*, verdeeld in vier perceelen.

De Ontvanger der Domeinen,
P. SIX.

*** Op *Woensdag* 20 *Maart* 1844, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe L. OERS, op de Groote Markt, te *Breda*: PUBLIEKE VERKOOPING, van eene zeer schoone en zeldzame Verzameling BLOEMEN voor den open Grond, de Oranjerie en Broeikas, alsmede zeer vele schoone STRUIK- en HEESTERGEWASSEN.

Alles 2 uren vóór de Verkooping te zien.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Breda*, wonende te *Ginneken*, zal, op *Woensdag den* 27 *Maart* 1844, des morgens te 9 ure, ten Huize en Herberge van PIETER DIELEMAN, in de *Bloemkool*, onder *Prinsenhage*, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, te *Breda*, in het OPENBAAR VERKOOPEN:

1°. *In het Liesbosch, onder 's Prinsenhage.*

45 Kavelen EIKENBOOMEN, EIKEN- en BEUKEN DUNSEL, SNOEITAKKEN, en een hoop BRANDHOUT op de Houtwerf.

2°. *In het Mastbosch.*

12 Kavelen BEUKENBOOMEN, een kavel ESSENBOOMEN, op de *Hoeve*, in pacht bij C. VAN HAPEREN, en een halven kavel jong Plantsoen in het Sterrebosch.

3°. *In het Ulvenhouts-Bosch.*

4 Kavelen EIKEN-, ESSCHEN- en BEUKENBOOMEN, een kavel NOTENBOOMEN, aan het Plantaadjemeestershuis, alsmede 4 Kavelen SNOEITAKKEN en BEUKENBOOMTAKKEN, SPAANDERS enz. in het Oudenbosch.

De Voorwaarden der Verkooping liggen ter lezing ten Kantore van den Rentmeester te *Breda*, terwijl nadere Informatien te bekomen zijn bij de Boschwachters en Voorwerkers in de respective Bosschen, bij welke Beambten tevens te bekomen zijn, gedrukte Notitien van de omschrijving van elken Kavel.

GINNEKEN, den 14 Maart 1844.

De Rentmeester voornoemd,
W. F. E. VAN DEN BOSCH.

K. H. BODE, Notaris te *'s Prinsenhage*, zal op den 29sten *Maart* 1844, VEILEN en op den 19den *April* daaraanvolgende VERKOOPEN, telkens des avonds ten 7 ure, bij de Gezusters RISTORIUS, aan de Haven te *Breda*:

Eene HUIZINGE, TUIN en ERVE, met twee PAKHUIZEN, van ouds genaamd de *Groene Deken*, staande te *Breda*, op den Haagdijk, Letter B, No. 318, voorzien van 1 Winkel, 3 Beneden- en 8 Bovenkamers, Keuken, Pomp- en Regenput, 2 Watervrije Kelders, 2 Zolders, Binnenplaats met Bergplaats; Sectie A, Nos. 347 en 348, groot 6 Roeden, 8 Ellen.

In gebruik te aanvaarden 15 Mei 1844, en inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.